
Vergaderjaar 2023–2024

36 470 J

Wijziging van de begrotingsstaat van het Deltafonds (J) voor het jaar 2023 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	De producten	6
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	6
3	Productartikelen	7
3.1	Artikel 1 Investeren in waterveiligheid	7
3.2	Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen	11
3.3	Artikel 3 Beheer, Onderhoud en Vervanging	12
3.4	Artikel 4 Experimenteren cf. Art. III Deltawet	14
3.5	Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	15
3.6	Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk	16
3.7	Artikel 7 Investeren in Waterkwaliteit	17
4	Bijlagen	20
4.1	Verdiepingsbijlage	20
4.2	Projectoverzichten	38

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2023 wijzigingen aan te brengen in:

1. de begrotingsstaat voor het begrotingsfonds Deltafonds (J)

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,

M.G.J. Harbers

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Algemeen

Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016 [34 475 XII, nr. 12](#)) worden bij alle begrotingsartikelen op het Mobiliteitsfonds en Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen. De norm voor het toelichten van de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel is als volgt:

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 en < 1000	5	10
=> 1000	10	20

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatie vraag- en behoefte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingslag is als volgt opgebouwd:

1. Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Deltafonds voor het jaar 2023 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
2. Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
3. In de artikelsgewijze toelichting (paragraaf 2.2) zijn in de tabellen «Budgettaire gevolgen van uitvoering» de mutaties in de 2e suppletore begroting uitgesplitst in miljoenennota- en overige mutaties 2e suppletore begroting. De miljoenennotamutaties zijn reeds in de, aan uw Kamer voorgelegde, ontwerpbegroting 2023 (Kamerstukken II 2022–2023, 35 925-J, nr. 1) toegelicht met uitzondering van de verplichtingen. De begrotingsmutaties van de najaarsnota (op het niveau van artikelonderdeel) en de verplichtingenmutaties van de miljoenennota worden toegelicht op basis van bovengenoemde staffel.
4. Is onderdeel van de artikelgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel A) door middel van een meerjarige mutatie tabel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.
5. Tenslotte zijn in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel B) van dit wetsvoorstel de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen

waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen
- van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2 De producten

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

In de onderstaande worden de belangrijkste mutaties van deze suppletoire begroting toegelicht.

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire mutaties 2023(Tweede suppletoire begroting) (Bedragen x € 1.000)			
	Artikelnummer	Uitgaven	Ontvangsten
Vastgestelde begroting 2023		1.908,4	1.908,4
Stand 1 ^e suppletoire begroting 2023		2.009,5	2.009,5
Mutaties Miljoenennota 2024(uitkomst 2023)		- 57,7	- 57,7
Belangrijkste suppletoire mutaties			
Relevante kadermutaties:			
1) Saldo 2023	diversen	- 118,6	- 15,4
2) Diverse overboekingen ministeries	diversen	- 10,9	- 10,9
3) Diverse overboekingen naar begroting lenW	diversen	0,5	0,5
Stand 2 ^e suppletoire begroting 2023		1.822,814	1.926,011

Toelichting

1. Het saldo 2023 bestaat uit € 118,6 miljoen lagere uitgaven en € 15,4 miljoen lagere ontvangsten. Per saldo wordt er een voordelig saldo 2023 van € 103,2 miljoen verwacht. Zowel de saldolutaties op de uitgaven als de ontvangsten worden in 2024 tegengeboekt, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft. Voor een nadere toelichting hoe het saldo is verwerkt op de artikelen wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting (hoofdstuk 3). De verwerking in 2024 zal plaats vinden bij de 1e suppletoire begroting (Voorjaarsnota) 2024.
2. Deze mutatie betreft overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken. De belangrijkste zijn:
 - Een overboeking naar het BTW-Compensatiefonds van het ministerie van Financiën voor de verstrekking van de specifieke uitkeringen voor de Impulsregeling Ruimtelijke Adaptatie aan de regionale overheden € -8,5 miljoen.
 - Diverse overboekingen naar het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit € -0,7 miljoen. Dit betreft o.a. project Marker Wadden en Koeien & Kansen Bedrijfswaterwijzer.
 - Een overboeking naar het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ten behoeve van het programma Gezondheidseffecten Microplastics € -0,5 miljoen.
3. Deze mutatie betreft overboekingen van en naar de begroting van lenW. De belangrijkste zijn:
 - Een toevoeging van € 1,1 miljoen aan het deltafonds ter financiering van het onderzoeksprogramma 2023 met betrekking tot water en bodemopgaven.
 - lenW draagt bij aan Stichting Projecten MKB Nederland ter financiering van de actieprogramma's PFAS en KRW. De bijdrage ad € 3 miljoen waarvan € 0,5 miljoen in 2023, wordt verantwoord op HXII van de rijksbegroting.

3 Productartikelen

3.1 Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)				
1	Investeren in waterveiligheid	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen		1.557.088	- 304.552	1.252.536
Uitgaven		586.463	15.317	601.780
<i>waarvan juridisch verplicht</i>				75%
1.01	Grote projecten waterveiligheid	80.429	3.015	83.444
1.01.01	Programma HWBP-2 Waterschapsprojecten	65.003	6.384	71.387
1.01.02	Programma HWBP-2 Rijksprojecten	1.688	- 56	1.632
1.01.03	Ruimte voor de rivier	8.931	- 176	8.755
1.01.04	Maaswerken	4.807	- 3.137	1.670
1.02	Overige aanlegprojecten waterveiligheid	472.194	20.116	492.310
1.02.01	Verkenningen en planuitwerkingsprogramma	30.960	2.637	33.597
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	2.032	50	2.082
1.02.02	Realisatieprogramma	441.234	17.479	458.713
1.03	Studiekosten	33.840	- 7.814	26.026
1.03.01	Studie en onderzoekskosten	33.840	- 7.814	26.026
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	8.899	980	9.879
1.03.02	Overige Studiekosten	0	0	0
Ontvangsten		182.235	- 15.963	166.272
1.09	Ontvangsten investeren in waterveiligheid	182.235	- 15.963	166.272
1.09.01	Ontvangsten waterschappen HWBP-2	0	0	0
1.09.02	Overige ontvangsten HWBP-2	0	0	0
1.09.03	Ontvangsten waterschappen HWBP	179.692	- 14.176	165.516
1.09.04	Overige ontvangsten HWBP	0	200	200
1.09.05	Overige aanleg ontvangsten	2.543	- 1.987	556

Toelichting

Verplichtingen

Op het artikel Investeren in waterveiligheid zal in 2023 ca. € -304 miljoen minder aan verplichtingen worden vastgelegd, waarvan € -68 miljoen is gerelateerd aan de overprogrammering, dan aanvankelijk werd gepland.

HWBP Waterschapsprojecten (€ -135 miljoen)

In 2023 zijn minder verplichtingen aangegaan op de projecten:

- Zwolle € -98 miljoen.
in verband met een gewijzigde marktstrategie wordt de verplichting later aangegaan dan begroot. De gewijzigde marktstrategie houdt in dat er een andere contractvorm bij de aanbesteding wordt gehanteerd. Dit betekent dat de voorbereiding van de aanbesteding meer tijd hoeft.

- Den Helder - Oever € - 45 miljoen.
De lagere verplichtingenrealisatie in 2023 is een gevolg van het doorvoeren van een gewijzigd voorkeursalternatief en de uitwerking daarvan vergt meer tijd.
- Sterke Lekdijk € - 29 miljoen.
Dit project bestaat uit 8 deelprojecten, de lagere verplichtingenrealisatie is ontstaan door herprioritering binnen deze 8 deelprojecten, waarbij meer tijd nodig was om te komen tot een afgewogen aanvraag.
- Reservering HWBP € - 27 miljoen.
De reservering is voor een bedrag van € 27 miljoen in 2023 geen beroep gedaan, waardoor deze middelen doorschuiven naar 2024.
- Diverse kleinere mutaties € - 51 miljoen.

Daarnaast is sprake van een hogere realisatie bij project Ravenstein (€ 115 miljoen). De raming op basis van scenario dijkversterking is verder opgelopen als gevolg van prijsontwikkelingen, vergunningsvoorwaarden en gebruik van langere heave-schermen.

HWBP Rijksprojecten (€ -67 miljoen)

Onder andere in verband met capaciteitsproblemen is er vertraging op getreden bij het aangaan van verplichtingen voor het project IJmuiden. (€ - 33 miljoen). Daarnaast zijn er minder verplichtingen aangegaan voor het project Noordelijke Lekdijk (€ - 30 miljoen) omdat het hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden aanpassingen in de planning van het project heeft doorgevoerd.

Diverse kleinere mutaties € -36 miljoen.

Uitgaven

1.01 Grote projecten

Deze wijziging is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

1.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid

De mutaties 2e suppletoire begroting op dit artikelonderdeel zijn hoofdzakelijk opgebouwd uit een tweetal mutaties die per saldo leiden tot een verhoging van € 20,1 miljoen. Een verhoging als gevolg van de verwerking van het saldo 2022 € 21,7 miljoen, overboeking naar het BTW Compensatiefonds € -1,4 miljoen. Daarnaast zijn er diverse kleinere mutatie voor een bedrag van € -0,2 miljoen.

Saldo 2023 (€ 21,7 miljoen)

Dit artikelonderdeel wordt in 2023 verhoogd met € 75 miljoen in verband met verschuiving van de overprogrammering naar 2024. Daarnaast is er sprake van lagere uitgaven op de projecten;

- HWBP Rijksprojecten (€ -22,1 miljoen)
Betalingen voor een aantal van de betreffende deelprojecten vallen, in tegenstelling tot eerdere verwachtingen, in 2023 net over de jaargrens. Daarom schuift er een bedrag van € 22,1 miljoen door naar 2024.
- HWBP Waterschapsprojecten (€ -10,2 miljoen)
De lagere realisatie in 2023 betreft bij dit onderdeel meerdere oorzaken, zoals capaciteitsknelpunten, nadere onderzoeken naar scopeoptimalisaties, langere doorlooptijd van de vergunningverlening en het doorschuiven van de reservering HWBP .

- HWBP Overige projectkosten (€ -3,6 miljoen)
Voornamelijk doordat innovatieversneller langer duurt dan eerder verwacht. De Kennis en Innovatieagenda bestaat uit meerdere innovatieprojecten. Een van de innovatieprojecten gaat niet starten in 2023, daardoor lagere prognose.
- Dijkversterking en herstel steenbekleding (€ -3,6 miljoen)
De lagere realisatie is een gevolg van minder voor de Provincie Zeeland uitgevoerde werkzaamheden Steenbestorting Vaste Oever Verbinding en lagere kosten op deelprojecten zoals op het project Molenpolder.
- Kribverlaging Pannerdensch Kanaal (€ -3,7 miljoen)
Dit treft het doorschuiven van risicoreserveringen bij Kribverlaging Pannerdensch Kanaal. Hiermee blijven de middelen beschikbaar voor het project.
- Meanderende Maas (€ -5,5 miljoen)
De nadere uitwerking voor grondverwerving en Kabels en Leidingen heeft geleid tot het bijstellen van de prognose. Een bedrag van € -5,5 miljoen schuift hierdoor door naar 2024.
- Afsluitdijk (€ -3,9 miljoen)
Bij de Renovatie van het monument De Vlieter is vanwege ontwerp-aanpassingen vertraging in de uitvoering van de werkzaamheden opgetreden. Daardoor vinden de betalingen niet plaats in 2023 maar in 2024.
- Rivierverruiming Rijn en Maas (€ 7,5 miljoen)
Betreft het naar voren halen van kasruimte van diverse projecten voor Rivierverruiming Maas. De twee projecten met de grootste budgetmutaties betreffen projecten Baarlo en Well die naar voren zijn gehaald, gecompenseerd door vertraging van kleinere projecten. Baarlo-Hout-Blerick is voor 2023 opgehoogd met € 5,5 miljoen vanwege grond- en woningenverwerving tijdens planuitwerkingsfase en het naar voren halen van de planuitwerkingsfase. Het tweede grote project, project Well is ook naar voren gehaald voor € 3,2 miljoen vanwege verandering in betaling structuur.
- Diverse kleinere mutaties (€ -8,2 miljoen)

Overboeking naar BTW-compensatiefonds (€ -1,4 miljoen)

Het betreft de overboeking naar het BTW-Compensatiefonds van het ministerie van Financiën met betrekking tot het project Beekdalen € -0,1 miljoen en het project IJsseldelta 2e fase € -1,3 miljoen.

1.03 Studiekosten

De mutaties 2e suppletioire begroting op dit artikelonderdeel zijn hoofdzakelijk opgebouwd uit een drietal mutaties die per saldo leiden tot een verlaging van € 7,8 miljoen. Een verlaging als gevolg van de verwerking van het saldo 2022 € -8,9 miljoen, overboeking van Hoofdstuk XII € 0,9 miljoen. Daarnaast zijn er diverse kleinere mutatie voor een bedrag van € 0,2 miljoen.

Saldo 2023 (€ -8,9 miljoen)

Als gevolg van de stikstofproblematiek vertragen MIRT-onderzoeken. Hiermee is in 2023 een bedrag van € -3,8 miljoen gemoeid. Op het gebied van cybersecurity zijn de uitgaven € -4,3 miljoen lager dan begroot. Dit betreft met name het project CERT (Computer Emergency Response Teams) € -3 miljoen. Op dit moment wordt de Netwerk- en Informatiebeveiliging richtlijn omgezet in Nederlandse wetgeving. Bij het project Vitaal is er sprake van personele knelpunten waardoor een bedrag van € 1,3 miljoen doorschuif naar 2024.

Overboeking van Hoofdstuk XII (€ 0,9 miljoen)

Ter financiering van het onderzoekprogramma water- en bodemopgaven, dat door RWS wordt uitgevoerd conform de Subsidieregeling Instituten voor Toegepast Onderzoek (SITO-regeling). De verantwoording van dit onderzoeksprogramma vindt op hoofdstuk XII plaats.

Ontvangsten

1.09 Ontvangsten

De ontvangsten in 2023 vallen € -16 miljoen lager uit dan verwacht. Dit betreft hoofdzakelijk minder ontvangsten van de waterschappen binnen het HWBP (€ -14,2 miljoen) en doordat er minder gefactureerd kon worden aan de waterschappen bij Steenbestorting Vaste Oever Verbinding (€ -1,6 miljoen) als gevolg van minder werkzaamheden voor de Provincie.

3.2 Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)				
2	Investeren in zoetwatervoorziening	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
	Verplichtingen	172.057	- 17.662	154.395
	Uitgaven	145.568	- 10.923	134.645
	<i>waarvan juridisch verplicht</i>			79%
2.01	Aanleg waterkwantiteit	0	0	0
2.01.02	Realisatieprogramma waterkwantiteit	0	0	0
2.02	Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening	140.312	- 8.872	131.440
02.2.01	Verkenningen en planuitwerking zoetwatervoorziening	0	0	0
2.02.02	Realisatieprogramma zoetwatervoorziening	140.312	- 8.872	131.440
2.03	Studiekosten	5.256	- 2.051	3.205
2.03.01	Studie en onderzoekskosten Deltaprogramma	5.256	- 2.051	3.205
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	692	110	802
	Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

De verlaging van het beschikbare verplichtingenbedrag is gerelateerd aan de hieronder toegelichte uitgavenmutaties. Het hogere bedrag wordt veroorzaakt door vertraging in de opdrachtverlening bij Slim Watermanagement (€ -5,0 miljoen) en Klimaatbestendig zoetwatervoorziening. HWS (€ -2,0 miljoen).

Uitgaven

2.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening

De mutaties 2e suppletoire begroting op dit artikelonderdeel zijn hoofdzakelijk opgebouwd uit een tweetal mutaties die per saldo leiden tot een verlaging van € -8,9 miljoen. Een verhoging als gevolg van de verwerking van het saldo 2023 € 0,4 miljoen en een overboeking naar het BTW-Compensatiefonds € -9,3 miljoen. Deze laatste betreft de overboeking naar het BTW-Compensatiefonds van het ministerie van Financiën voor de verstrekking van de specifieke uitkeringen de zogenaamde SPUK's voor de impulsregeling Ruimtelijke Adaptatie aan de regionale overheden op basis van de aanvragen eind 2022 en in de 1e helft van het jaar € -8,5 miljoen. Daarnaast wordt € -0,7 miljoen overgeboekt in verband met de tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma Zoetwater.

2.03 Studiekosten

De verlaging van dit artikelonderdeel met € -2,1 miljoen is gevolg van de verwerking van het saldo 2023 € -1,9 miljoen en diverse kleine overboeking € -0,2 miljoen.

3.3 Artikel 3 Beheer, Onderhoud en Vervanging

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)				
3	Beheer, onderhoud en vervanging	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
	Verplichtingen	349.285	3.975	353.260
	Uitgaven	344.873	- 6.082	338.791
	<i>waarvan juridisch verplicht</i>			100%
3.01	Watermanagement	7.304	0	7.304
3.01.01	Watermanagement	7.304	0	7.304
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	7.304	0	7.304
3.02	Beheer onderhoud en vervanging	337.569	- 6.082	331.487
3.02.01	Waterveiligheid	223.403	643	224.046
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	223.403	643	224.046
3.02.02	Zoetwatervoorziening	87.693	7	87.700
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	87.693	7	87.700
3.02.03	Vervanging	26.473	- 6.732	19.741
	Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Deze wijziging is kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

Uitgaven

3.02 Beheer, onderhoud en vervanging

De mutaties 2e suppletoire begroting op dit artikelonderdeel zijn hoofdzakelijk opgebouwd uit een drietal mutaties die per saldo leiden tot een verlaging van € -6,1 miljoen. Een verlaging als gevolg van de verwerking van het saldo 2023 € -6,7 miljoen, overboeking naar ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit € -0,1 miljoen en een overboeking binnen het Deltafonds € 0,7 miljoen.

Saldo 2023 (€ -6,7 miljoen)

Het betreft een kasschuif naar 2024 op project VenR Sluis- en gemaal-complex IJmuiden voor het doorschuiven van de risicoreservering. Tevens is de aanleg van een opstelplaats van de reservepomp komen te vervallen vanwege oplopende kosten. Daarnaast waren er problemen met de bouwvergunning. Op project Vervanging en Renovatie Landelijk Meetnet Water is een kasschuif nodig doordat in 2023 geen uitrolprojecten worden uitgevoerd omdat de noodzakelijke hardware niet beschikbaar is en vanwege lange levertijden. Met deze posten is een bedrag van € 3 miljoen

gemoed. € 3,7 miljoen is te relateren aan de project Stuwemaas, waarbij er meer tijd wordt genomen voor de planfase en reservering die worden doorgeschoven.

Overboeking naar ministerie LNV (€ -0,1 miljoen)

Dit betreft de bijdrage vanuit lenW aan het Zenderonderzoek Bruinvissen gedurende 2023 tot en met 2027. Het onderzoek wordt uitgevoerd door Wageningen Research, waarbij is afgesproken dat lenW en LNV ieder 50 procent van het onderzoek bekostigt.

Overboeking binnen het Deltafonds (€ 0,7 miljoen)

Bij de projecten onderhoud Maeslantkering en Hollandse IJsselkering is er sprake van prijsstijgingen die boven de IBOI-norm uitkomen. Daarvoor wordt een beroep gedaan op de reservering (€ 0,7 miljoen) in 2023.

3.4 Artikel 4 Experimenteren cf. Art. III Deltawet

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)				
4	Experimenteren cf. art. III Deltawet	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
	Verplichtingen	153.117	- 30.341	122.776
	Uitgaven	355.144	- 68.855	286.289
	<i>waarvan juridisch verplicht</i>			73%
4.02	GIV/PPS	355.144	- 68.855	286.289
4.02.01	GIV/PPS	355.144	- 68.855	286.289
	Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

De verlaging van het verplichtingenbedrag is geheel gerelateerd aan de hieronder toegelichte uitgavenverlaging.

Uitgaven

4.02 GIV/PPS

De verlaging van dit artikelonderdeel betreft de verwerking van het saldo 2023 en betreft het project Afsluitdijk.

- Het is nog niet zeker of een deel van de betalingen (€ 47,8 miljoen) aan Levvel voltooid kan worden in 2023. Het betreft het afwickelen van het geschil hydraulische randvoorwaarden en de recente overeenstemming over het afwickelen van resterend geschil. Derhalve worden de middelen naar 2024 geschoven.
- Tevens zijn in 2023 de uitgaven € 21 miljoen lager dan verwacht. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er een bijstelling plaatsvindt (€ -18,9 miljoen van de reservering voor de bestaande spuumiddelen (BSM)). Door de afwikkeling van het restgeschil en duidelijkheid over de gemaakte kosten over BSM is het risicoprofiel voor deze twee posten naar beneden bijgesteld. Die reservering hiervoor stond in 2023, het beeld was eerst dat er aanvullend budget nodig was om e.e.a. af te kopen. Dit budget wordt van 2023 naar latere jaren doorgeschoven. Op de overige posten vindt er een kasschuif plaats (€ -2,0 miljoen) van 2023 naar latere jaren.

3.5 Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)				
5	Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen		372.018	- 527	371.491
Uitgaven		372.282	- 4.851	367.431
<i>waarvan juridisch verplicht</i>				100%
5.01	Apparaat	281.692	- 268	281.424
5.01.01	Staf Deltacommissaris	1.903	- 268	1.635
5.01.02	Apparaatskosten RWS	279.789	0	279.789
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	279.789	0	279.789
5.02	Overige uitgaven	85.915	92	86.007
5.02.01	Overige netwerkgebonden uitgaven	84.082	0	84.082
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	84.082	0	84.082
5.02.02	Programma-uitgaven DC	1.833	92	1.925
5.03	Investeringsruimte	4.675	- 4.675	0
5.03.01	Programmaruimte	4.675	- 4.675	0
5.03.02	Beleidsruimte	0	0	0
5.04	Reserveringen	0	0	0
5.04.01	Reserveringen	0	0	0
Ontvangsten		231.527	0	231.527
5.10	Saldo afgesloten rekeningen	231.527	0	231.527
5.10.01	Saldo afgesloten rekeningen	231.527	0	231.527

Toelichting

De wijzigingen zijn kleiner dan de gehanteerde norm en wordt daarom niet uiteengezet (zie de leeswijzer).

3.6 Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen van het Rijk

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)				
6	Bijdragen andere begrotingen Rijk	Vastgestelde begroting (incl. Suppletioire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletioire begroting (2)	Stand 2e suppletioire begroting (3) = (1) + (2)
	Ontvangsten	1.537.980	- 10.332	1.527.648
6.09	Ten laste van begroting lenW	1.537.980	- 10.332	1.527.648
6.09.01	Ten laste van begroting lenW	1.537.980	- 10.332	1.527.648

Toelichting

De mutatie 2e suppletioire begroting zijn het gevolg van een neerwaartse bijstelling van de ontvangsten door overboekingen naar de beleidsbegroting Hoofdstuk XII en overboekingen naar andere ministeries.

3.7 Artikel 7 Investeren in Waterkwaliteit

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel x artikelnaam (bedragen x € 1.000)				
7	Investeren in waterkwaliteit	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Verplichtingen		210.322	- 73.508	136.814
Uitgaven		147.448	- 53.570	93.878
<i>waarvan juridisch verplicht</i>				<i>100%</i>
7.01	Real. progr. Kaderrichtlijn water	75.292	- 24.707	50.585
7.01.01	Real.progr.Kaderrichtlijn water	75.292	- 24.707	50.585
7.02	Overige aanlegprojecten Waterkwaliteit	37.448	- 17.493	19.955
7.02.01	Realisatieprogramma overige aanleg waterkwaliteit	27.113	- 11.154	15.959
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	1.700	0	1.700
7.02.02	Planuitwerking overige aanleg waterkwaliteit	10.335	- 6.339	3.996
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	3.586	44	3.630
7.03	Studiekosten waterkwaliteit	34.708	- 11.370	23.338
7.03.01	Studiekosten waterkwaliteit	34.708	- 11.370	23.338
	- Waarvan bijdrage aan agentschap RWS	7.317	604	7.921
Ontvangsten		36	528	564

Toelichting

Verplichtingen

Op het artikel Investeren in waterkwaliteit zal in 2023 ca. € -74 miljoen minder aan verplichtingen worden vastgelegd dan aanvankelijk werd gepland. De oorzaak hiervan is voor een bedrag van € -43 miljoen gerelateerd aan de hieronder toegelichte kasmutaties. Daarnaast wordt het verplichtingenbedrag met € -31 miljoen verlaagd. Dit is een correctie waarbij de meerjarige kas- en verplichtingenramingen weer met elkaar in overeenstemming worden gebracht.

Uitgaven

7.01 Real. Progr. Kaderrichtlijn water

De mutaties 2e suppletoire begroting op dit artikelonderdeel betreft de verwerking van het saldo 2023. In 2023 zal per saldo € -24,7 miljoen minder worden gerealiseerd

Het uitblijven van de omgevingswet en het opnieuw rekenen aan stikstofuitstoot (aanpassen bouwvrijstelling) heeft geleid tot aanpassingen van documenten en werkwijze. Hierdoor doorlopen we een andere procedure respectievelijk een nieuwe beoordeling waardoor voor de eerste contracten een vertraging van 5 maanden ontstaat. Gevolg daarvan is een vertraging in het planstudieproces, immers: voortoetsen, MIRT-besluit en aanbesteding realisatie schuiven nu 5 maanden naar achteren. Een financiële kasschuif

vanuit 2023 naar 2024 is daarom ook noodzakelijk. Uitgangspunt voor de omgevingswet was invoering op 1 januari 2023. Voor een deel van KRW betekende het uitstel van de omgevingswet dat alle rapporten/adviezen die reeds waren opgesteld herschreven moesten worden. Daarbovenop kwam vervolgens nog een capaciteitsknelpunt bij het ingenieursbureau.

7.02 Overige aanlegprojecten waterkwaliteit

De mutaties 2e suppletoire begroting op dit artikelonderdeel zijn opgebouwd uit een tweetal mutaties die per saldo leiden tot een verlaging van € -17,5 miljoen. Een verlaging als gevolg van de verwerking van het saldo 2023 € -17,1 miljoen, overboeking naar het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit € -0,4 miljoen.

Saldo 2023 (€ -17,1 miljoen)

- PAGW Getij Grevelingen (€ -9,6 miljoen): Bij het Programma Aanpak Grote Wateren (PAGW) is sprake van vertraging. Bij het Getij Grevelingen is de eerder dit jaar verwerkte verschuiving van € -6,3 miljoen van 2023 naar 2028 wel in de verplichtingen verwerkt, maar niet in de kas. Dat wordt nu alsnog gecorrigeerd. Daarnaast wordt op de projecten Oostvaarders-oevers en IJssel-Vechtdelta € -3,3 miljoen doorgeschoven naar latere jaren
- Waterzuivering medicijnresten (€ -2,5 miljoen): Bij de waterzuivering medicijnresten hadden voor de 1^e tranche van de bijdrageregeling zich twaalf rwzi's (rioolwater zuiveringsinstallaties) aangemeld, die volgens planning dit jaar gereed zouden zijn met de projecten. Echter, door uitgelopen realisatietijden en opstartproblemen van de installaties treedt vertraging op, waardoor installaties nog niet functioneel in bedrijf konden worden genomen en de bijdrage dus niet kan worden uitgekeerd. Om deze reden is besloten om de waterschappen een jaar extra te geven om een beroep te kunnen doen op 1^e tranche. Op basis hiervan wordt € -2,5 miljoen doorgeschoven naar 2024.
- DAW Projecten (€ -5,0 miljoen): De DAW-regeling is tot stand gekomen, maar door onrust in de agrarische sector (o.a. als gevolg van discussies rond landbouwakkoord), is er sprake van een lager aantal aanvragen.

Overboeking naar het ministerie LNV (€ -0,4 miljoen)

Het betreft een overboeking vanuit PAGW budget voor een laatste bijdrage aan de financiering van het project Verlengde Fase 1. Marker Wadden. De bijdrage zal samen met eigen middelen PAGW op de LNV begroting worden benut om te voldoen aan de financiële afspraken zoals vastgelegd in de «Derde aanvulling op samenwerkingsovereenkomst Eerste Fase Marker Wadden d.d. 13 maart 2014»

7.03 Studiekosten waterkwaliteit

De mutaties 2e suppletoire begroting op dit artikelonderdeel zijn in hoofdzaak opgebouwd uit een tweetal mutaties die per saldo leiden tot een verlaging van € -11,4 miljoen. Een verlaging als gevolg van de verwerking van het saldo 2023 € -10,8 miljoen, overboekingen ministeries € 0,4 miljoen. Daarnaast zijn er diverse kleinere mutaties van per saldo een bedrag van € -1,0 miljoen.

Saldo 2023 (€ -10,8 miljoen)

De uitvoering van verschillende onderzoeken is vertraagd. De oorzaken zijn zowel gelegen in beperkte of gewijzigde personele bezetting (Beleids-tafel grondwater, Nutriënten en gewasbescherming, RWS Delta aanpak

waterkwaliteit en Onderzoek microplastic) als technische vertraging bij het uitvoeren van het onderzoek (Microplastics). Dit betreft de volgende onderzoeken:

- Beleidstafel Grondwater € -1,1 miljoen
- Duurzame Blauwe Economie € -0,3 miljoen
- Onderzoek microplastic € -1,7 miljoen
- Delta-aanpak waterkwaliteit € -3,7 miljoen
- MIRT-onderzoek € -2,0 miljoen
- Onderzoek Nutriënten en Gewasbeschermingsmiddelen € -2,1 miljoen

De bedragen worden doorgeschoven naar 2024 zodat deze voor de betreffende onderzoeken beschikbaar blijven.

Overboeking ministeries (€ 0,4 miljoen)

Van en naar het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wordt per saldo € 0,6 miljoen aan het Deltafonds toegevoegd. Dit betreft:

- Het betreft een overboeking naar het ministerie VWS voor het uitvoeren van het programma Gezondheidseffecten Microplastics. IenW draagt in de financiering hiervan € -0,5 miljoen bij.
- Het betreft een bijdrage ad € 1,1 miljoen van VWS voor het PFAS onderzoeksprogramma. Het onderzoek beantwoordt de vraag: Hoe kan de PFAS blootstelling in Nederland verlaagd worden? Het onderzoek leidt tot handelingsperspectieven om de blootstelling van mens en milieu aan PFAS verder te verminderen.

Aan het ministerie LNV wordt € -0,2 miljoen overgeboekt. Dit betreft een additionele bijdrage aan LNV voor 'Koeien & Kansen Bedrijfswaterwijzer.

4 Bijlagen

4.1 Verdiepingsbijlage

Tabel 10 Artikel 1																	
	Totaal	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	
1 Investeren in waterveiligheid																	
mutatie																	
Ontwerpbegroting 2023																	
artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid		122.013	89.081	1.478	75.804	22.162	84.883				0						
Mutaties Voorjaarsnota 2023		-45.293	-893	50.729	691	1.149	6.383	12.821									
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid		76.720	88.188	52.207	76.495	23.311	91.266	12.821	0	0	0	0	0	0	0	0	
Loon- en prijsbijstelling 2023	20.355	3.709	4.264	2.524	3.698	1.128	4.412	620									
Mutaties Miljoenennota 2024		3.709	4.264	2.524	3.698	1.128	4.412	620	0	0	0	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid		80.429	92.452	54.731	80.193	24.439	95.678	13.441	0	0	0	0	0	0	0	0	
Saldo 2023	0	3.015	-3.015														
Investeren waterveiligheid		0	3.015	-3.015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Mutaties Najaarsnota 2023		0	3.015	-3.015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid		83.444	89.437	54.731	80.193	24.439	95.678	13.441	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 1.02 Ontwikkeling waterveiligheid		510.860	620.750	592.768	485.568	390.289	478.454	506.612	435.005	376.967	288.523	568.727	346.318	302.813	419.036		
Mutaties Voorjaarsnota 2023		-64.362	-75.693	75.107	175.830	114.704	55.551	-34.128	-7.122	20.914	24.477	37.193	5.737	3.803	3.871	15.440	
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 1.02 Ontwikkeling waterveiligheid		446.498	545.057	667.875	661.398	504.993	534.005	472.484	427.883	397.881	313.000	605.920	352.055	306.616	422.907	15.440	
CA-middelen																	
instandhouding kasschuif	0	74.372	57.288	22.803	76.500	41.956	-15.322	10.711	-35.917	13.244	13.240	-49.679	-60.162	-49.679	-49.679	-49.676	
Desaldering	122.554	12.963	8.012	7.078	6.922	7.807	5.563	8.298	8.364	7.835	8.130	8.580	8.796	8.596	8.167	7.443	
Extrapolatie 2037		371.517														371.517	
Kasschuif tv generale middelen		0	154.000	37.000	24.000	-8.000	59.000	45.000	20.000	105.000	38.000						
Kasschuiven binnen Deltafonds		0	78.811	-83.748	-18.742	-58.678	18.874	-31.157	21.492	16.815	25.320	32.483	1.041	101.241	108.909	-59.091	48.912
Loon- en prijsbijstelling 2023	217.254	13.598	22.127	29.884	32.774	20.507	20.697	14.911	16.055	17.936	14.438	12.384	4.103	-1.787	2.092	-2.465	
HXII: Integraal																	
Rivieren Management		-435	-48	-145	-145	-97											
Overboeking Afsluitdijk																	
bestaande spuisluis	149.559				75.357	37.101	37.101										
Mutaties Miljoenennota 2024		25.696	40.534	16.878	124.778	67.245	61.882	75.412	110.317	64.335	106.291	-27.674	148.504	66.039	-98.511	375.731	
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 1.02 Ontwikkeling waterveiligheid		472.194	585.591	684.753	786.176	572.238	595.887	547.896	538.200	462.216	419.291	578.246	203.551	372.655	324.396	391.171	

	Totaal	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
1 Investeren in waterveiligheid																
BCF: BTW component Beekdalen	- 125	- 125														
BCF: BTW component N307	- 1.320	- 1.320														
Budgetoverheveling RWS	300	300														
MIRT Onderzoek	50	50														
HXII: t.b.v. Uitvoeringsprogramma Digitalisering Noordzee	196	196														
HXII: t.b.v. Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares																
Meevaller Regionale Rijkskeringen, overboeking naar investeringsruimte	- 697	- 697														
Saldo 2023	0	21.712	- 21.712													
Investeren waterveiligheid																
Mutaties Najaarsnota 2023	- 1.596	20.116	- 21.712	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 1.02 Overige aanlegprojecten waterveiligheid	492.310	563.879	684.753	786.176	572.238	595.887	547.896	538.200	462.216	419.291	578.246	203.551	372.655	324.396	391.171	
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten	20.244	15.150	13.456	11.135	9.737	7.571	7.571	7.571	7.571	7.571	7.571	7.587	7.331	7.331	7.331	7.331
Mutaties Voorjaarsnota 2023	13.468	13.184	14.038	12.569	8.386	5.653	3.650	3.200								
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten	33.712	28.334	27.494	23.704	18.123	13.224	11.221	10.771	7.571	7.571	7.571	7.587	7.331	7.331	7.331	0
Desaldering	410	410														
Extrapolatie 2037	7331															7331
HXII: Cyber en Vitaal middelen DF	48.868	891	3.367	3.345	3.344	4.481	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344
HXII: Herschikking Cyber Security	- 982	- 433	- 549													
HXII: t.b.v. Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares	- 125	- 125														
HXII: Mirt onderzoek Water	- 800	- 200	- 200	- 200	- 200											
Kasschuiven Investeren in waterveiligheid	0	- 400	200	200												
Mirt onderzoek Waterveiligheid	- 90	- 90														
Ministerie LNV: PPS-call Landbouw Water Voedsel	300	75	75	75	75											
Mutaties Mijnoennota 2024	128	2.893	3.420	3.219	4.481	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	10.675
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten	33.840	31.227	30.914	26.923	22.604	16.568	14.565	14.115	10.915	10.915	10.915	10.931	10.675	10.675	10.675	10.675
BCF: BTW component Integraal Rivier Management	- 15	- 15														
Budgetoverheveling Deltamodel WGW/DF	614	614														
Budgetoverheveling RWS	- 300	- 300														
MIRT Onderzoek																

	Totaal mutatie 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
1 Investeren in waterveiligheid															
HXII: t.b.v. Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares	931	931													
HXII: t.b.v. Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares	- 54	- 54													
Ministerie EZK: t.b.v. uit te voeren project NIS2 (Network & Information Security Directive 2)	- 70	- 70													
Saldo 2023	0	- 8.920	8.920												
Investeren waterveiligheid	1.106	- 7.814	8.920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2023	1.106	- 7.814	8.920	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2023	26.026	40.147	30.914	26.923	22.604	16.568	14.565	14.115	10.915	10.915	10.931	10.675	10.675	10.675	10.675
artikelonderdeel 1.03 Studiekosten															
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023 Investeren in waterveiligheid	653.117	724.981	607.702	572.507	422.188	570.908	514.183	442.576	384.538	296.094	576.314	353.649	310.144	426.367	0
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2023 Investeren in waterveiligheid	556.930	661.579	747.576	761.597	546.427	638.495	496.526	438.654	405.452	320.571	613.507	359.386	313.947	430.238	15.440
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Investeren in waterveiligheid	586.463	709.270	770.398	893.292	619.281	708.133	575.902	552.315	473.131	430.206	589.177	214.226	383.330	335.071	401.846
Totaal Uitgaven stand 2e supplettoire begroting 2023 Investeren in waterveiligheid	601.780	693.463	770.398	893.292	619.281	708.133	575.902	552.315	473.131	430.206	589.177	214.226	383.330	335.071	401.846
Ontwerpbegroting 2023															
artikelonderdeel 1.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid	164.608	150.945	141.478	152.036	168.307	168.276	168.116	171.334	192.470	193.964	176.950	202.499	175.273	180.365	
Mutaties Voorjaarsnota 2023	4.672	10.046	4.949	- 8.837	- 6.809	- 488	1.348	1.374	1.544	1.556	1.419	1.624	1.406	1.447	1.398
Stand eerste supplettoire wet 2023	169.280	160.991	146.427	143.199	161.498	167.788	169.464	172.708	194.014	195.520	178.369	204.123	176.679	181.812	1.398
artikelonderdeel 1.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid	122.546	12.955	8.012	7.078	6.922	7.807	5.563	8.298	8.364	7.835	8.130	8.580	8.796	8.167	7.443
Desaldering	174.288														174.288
Extrapolatie 2037															
Kasschuiven Investeren in waterveiligheid	0														
Mutaties Mijjoennota 2024	12.955	8.012	7.078	6.922	7.807	5.563	8.298	8.364	7.835	8.130	8.580	8.796	8.596	8.167	181.731
Stand ontwerpbegroting 2024	182.235	169.003	153.505	150.121	169.305	173.351	177.762	181.072	201.849	203.650	186.949	212.919	185.275	189.979	183.129
artikelonderdeel 1.09 Ontvangsten investeren in waterveiligheid															
Saldo 2023	0	- 15.963	15.963												
Investeren waterveiligheid	0	- 15.963	15.963	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2023	0	- 15.963	15.963	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
1 Investeren in waterveiligheid																
Stand tweede supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 1.09 Ontvangsten																
investeren in waterveiligheid	166.272	184.966	153.505	150.121	169.305	173.351	177.762	181.072	201.849	203.650	186.949	212.919	185.275	189.979	183.129	
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023 Investeren in waterveiligheid	164.608	150.945	141.478	152.036	168.307	168.276	168.116	171.334	192.470	193.964	176.950	202.499	175.273	180.365	0	
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2023 Investeren in waterveiligheid	169.280	160.991	146.427	143.199	161.498	167.788	169.464	172.708	194.014	195.520	178.369	204.123	176.679	181.812	1.398	
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024 Investeren in waterveiligheid	182.235	169.003	153.505	150.121	169.305	173.351	177.762	181.072	201.849	203.650	186.949	212.919	185.275	189.979	183.129	
Totaal Ontvangsten stand 2e supplettoire begroting 2023 Investeren in waterveiligheid	166.272	184.966	153.505	150.121	169.305	173.351	177.762	181.072	201.849	203.650	186.949	212.919	185.275	189.979	183.129	

Tabel 11 Artikel 2

	Totaal	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
2 Investeren in zoetwatervoorziening	mutatie															
Ontwerpbegroting 2023																
artikelonderdeel 2.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening		137.886	43.020	37.811	49.311	76.488	982	1.604								
Mutaties Voorjaarsnota 2023		73.986	13.971	10.009	-34.762	-1.033	60	339								
Stand eerste supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 2.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening		211.872	56.991	47.820	14.549	75.455	1.042	1.943	0	0	0	0	0	0	0	0
BCF: Deltaprogramma Zoetwater		-5	-5													
Kasschuif Investeren in Zoetwatervoorziening		0	-81.796	41.740	-5.053	28.108	-18.983	35.953	31							
Loon- en prijsbijstelling 2023		19.805	10.241	2.756	2.312	704	3.646	51	95							
Mutaties Miljoenennota 2024																
Stand ontwerp-begroting 2024																
artikelonderdeel 2.02																
Ontwikkeling zoetwatervoorziening		140.312	101.487	45.079	43.361	60.118	370.046	2.069	0	0	0	0	0	0	0	0
BCF: BTW component Impulsregeling klimaatadaptatie		-8.548	-8.548													
BCF: BTW component Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase																
Deltaprogramma zoetwater		-690	-690													
Saldo 2023 Investeren in zoetwatervoorziening		0	366	-366												
Mutaties Najaarsnota 2023																
Stand tweede supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 2.02 Overige waterinvesteringen																
zoetwatervoorziening		131.440	101.121	45.079	43.361	60.118	370.046	2.069	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2023																
artikelonderdeel 2.03 Studiekosten																
Mutaties Voorjaarsnota 2023																
Stand eerste supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 2.03 Studiekosten																
Kasschuif Investeren in Zoetwatervoorziening		0	-1.000				1.000									
Loon- en prijsbijstelling 2023		32	32													
Mutaties Miljoenennota 2024																
Stand ontwerp-begroting 2024																
artikelonderdeel 2.03 Studiekosten																
HXII: t.b.v. Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares		-54	-54													
Ministerie LNV: t.b.v. model onverzadigde zone NHI aan Wageningen Environmental Research		-60	-60													

	Totaal	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
2 Investeren in zoetwatervoorziening	mutatie	0	-1.937	1.937												
Saldo 2023 Investeren in zoetwatervoorziening																
Mutaties Najaarsnota 2023		-114	1.937	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2023		3.205	5.657	8.404	2.200	2.200	1.000	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0
artikelonderdeel 2.03 Studiekosten																
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023 Investeren in zoetwatervoorziening		142.386	47.159	45.198	51.511	78.688	982	1.604	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2023 Investeren in zoetwatervoorziening		218.096	60.711	56.224	16.749	77.655	1.042	1.943	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Investeren in zoetwatervoorziening		145.568	105.207	53.483	45.561	62.318	38.046	2.069	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Uitgaven stand 2e supplettoire begroting 2023 Investeren in zoetwatervoorziening		134.645	106.778	53.483	45.561	62.318	38.046	2.069	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 12 Artikel 3

	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing																
Ontwerpbegroting 2023																
artikelonderdeel 3.01 Exploitatie		8.028	8.055	8.055	8.055	8.283	7.829	7.829	7.829	7.829	7.829	7.829	7.829	7.829	7.829	7.829
Mutaties Voorjaarsnota 2023		64	65	65	65	66	63	63	63	63	63	63	63	63	63	63
Stand eerste supplettoire wet 2023		8.092	8.120	8.120	8.120	8.349	7.892	7.892	7.892	7.892	7.892	7.892	7.892	7.892	7.892	7.892
artikelonderdeel 3.01 Exploitatie		54	-145	-170	2.921	7.844	8.077	7.882	8.206							
CA-middelen Instandhouding	34.669															
CA-middelen		0	-1.233	-774	-324	2.331										
Instandhouding kasschuif		7.829														7.829
Extrapolatie 2037		5.784	391	393	393	404	381	381	381	381	381	381	381	381	381	381
Loon- en prijsbijstelling 2023		-788	-526	-101	5.645	8.248	8.458	8.263	8.587	381	381	381	381	381	381	8.210
Mutaties Miljoenennota 2024		7.304	7.594	8.019	13.765	16.597	16.350	16.155	16.479	8.273	8.273	8.273	8.273	8.273	8.273	8.273
Stand ontwerpbegroting 2024		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
artikelonderdeel 3.01 Exploitatie		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CA-middelen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Nejaarsnota 2023		7.304	7.594	8.019	13.765	16.597	16.350	16.155	16.479	8.273	8.273	8.273	8.273	8.273	8.273	8.273
Stand tweede supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 3.02 Onderhoud																
3.01 Watermanagement		7.304	7.594	8.019	13.765	16.597	16.350	16.155	16.479	8.273	8.273	8.273	8.273	8.273	8.273	8.273
Ontwerpbegroting 2023																
artikelonderdeel 3.02 Onderhoud en vernieuwing		363.614	320.242	399.163	177.569	128.327	199.830	194.328	173.276	256.952	246.293	190.581	210.222	220.222	235.769	
Mutaties Voorjaarsnota 2023		15.355	16.666	-38.278	22.672	3.566	-29.338	30.354	923	752	666	701	938	938	1.063	1.063
Stand eerste supplettoire wet 2023		378.969	336.908	360.885	200.241	131.893	170.492	224.682	174.199	257.704	246.959	191.282	211.160	221.160	236.832	1.063
artikelonderdeel 3.02 Onderhoud en vernieuwing		555.877	2.311	-5.472	-7.204	44.565	122.473	128.778	128.225	129.349	-306	-305	2.596	3.079	2.596	2.596
CA-middelen Instandhouding																
CA-middelen		0	-52.509	-29.280	-13.717	95.506										
Instandhouding kasschuif		0	-9.273	-13.511	2.991	-46.949	-18.623	29.825	6.610	48.930						
CA-middelen instandhouding kasschuif VenR																
CA-middelen Instandhouding VenR		465.868			2.500	49.850	52.400	45.500	49.750	-6.320	-6.317	53.701	63.701	53.701	53.701	53.701
Correctie budgetoverheveling BenO																
Hollandse IJsselkering		-25			-25											235.769
Extrapolatie 2037		235.769														
Loon- en prijsbijstelling 2023		173.050	18.307	16.285	17.444	9.680	8.242	10.861	8.421	12.457	11.938	9.246	10.207	10.690	11.448	11.448
Ministerie EZK:																
Onderzoeksprogramma VenR		-236	-236													
Mutaties Miljoenennota 2024		-41.400	-31.978	-511	105.302	160.076	219.245	191.196	236.450	5.831	5.316	65.543	76.987	66.987	67.745	303.514
Stand ontwerpbegroting 2024																
artikelonderdeel 3.02 Onderhoud en vernieuwing		337.569	304.930	360.374	305.543	291.969	389.737	415.878	410.649	263.535	252.275	256.825	288.147	288.147	304.577	304.577

	Totaal mutatie 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
3 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing															
Exogene prijsstijging Maeslantkering en Hollandse IJsselkering	707	707													
Ministerie LNV: t.b.v. Zenderonderzoek Bruinvis	- 57	- 57													
Saldo 2023 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	0	- 6.732	6.732												
Mutaties Najaarsnota 2023	650	- 6.082	6.732	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 3.02 Beheer onderhoud en vervanging	331.487	311.662	360.374	305.543	291.969	389.737	415.878	410.649	263.535	252.275	256.825	288.147	288.147	304.577	304.577
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	371.642	328.297	407.218	185.624	136.610	207.659	202.157	181.105	264.781	254.122	198.410	218.051	228.051	243.598	0
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2023 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	387.061	345.028	369.005	208.361	140.242	178.384	232.574	182.091	265.596	254.851	199.174	219.052	229.052	244.724	1.126
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Exploitatie, onderhoud en vernieuwing	344.873	312.524	368.393	319.308	308.566	406.087	432.033	427.128	271.808	260.548	265.098	296.420	296.420	312.850	312.850
Totaal Uitgaven stand 2e supplettoire begroting 2023 Beheer, onderhoud en vervanging	338.791	319.256	368.393	319.308	308.566	406.087	432.033	427.128	271.808	260.548	265.098	296.420	296.420	312.850	312.850

Tabel 13 Artikel 4

	Totaal	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
4 Experimenteren cf. art. III Deltawet	mutatie															
Ontwerpbegroting 2023																
artikelonderdeel 4.02 GIV/PPS		243.009	193.233	103.707	91.346	95.802	95.127	94.300	56.679	55.879	55.718	55.328	55.609	54.927	54.257	
Mutaties Voorjaarsnota 2023		88.847	- 87.765	13.025	91.181	- 648	- 718	- 36.204	603	603	605	602	604	604	604	- 1.468
Stand eerste supplettoire wet 2023		331.856	105.468	116.732	182.527	95.154	94.409	58.096	57.282	56.482	56.323	55.930	56.213	55.531	54.861	- 1.468
artikelonderdeel 4.02 GIV/PPS		53.596														53.596
Extrapolatie 2037		54.641	23.288	6.343	3.684	6.551	2.807	2.793	1.064	1.050	1.037	1.028	1.032	1.021	1.010	899
Loon- en prijsbijstelling 2023		-														
Overboeking Afsluitdijk		149.559				- 75.357	- 37.101	- 37.101								
bestaande spuisluis																
Afsluitdijk: Afwikkeling restgeschild/ schikking WVSO		- 21.600		- 21.600												
Mutaties Miljoenennota 2024		23.288	6.343	- 17.916	- 68.806	- 34.294	- 34.308	1.064	1.050	1.037	1.034	1.028	1.032	1.021	1.010	54.495
Stand ontwerpbegroting 2024																
artikelonderdeel 4.02 GIV/PPS		355.144	111.811	98.816	113.721	60.860	60.101	59.160	58.332	57.519	57.357	56.958	57.245	56.552	55.871	53.027
Saldo 2023 Experimenteren cf art III Deltawet		0	- 68.855	68.855												
		0														
Mutaties Najaarsnota 2023		0	- 68.855	68.855	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 4.02 GIV/PPS		286.289	180.666	98.816	113.721	60.860	60.101	59.160	58.332	57.519	57.357	56.958	57.245	56.552	55.871	53.027
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023		243.009	193.233	103.707	91.346	95.802	95.127	94.300	56.679	55.879	55.718	55.328	55.609	54.927	54.257	0
Experimenteren cf. art. III Deltawet																
Totaal Uitgaven stand eerste supplettoire wet 2023 Experimenteren cf. art. III Deltawet		331.856	105.468	116.732	182.527	95.154	94.409	58.096	57.282	56.482	56.323	55.930	56.213	55.531	54.861	- 1.468
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024		355.144	111.811	98.816	113.721	60.860	60.101	59.160	58.332	57.519	57.357	56.958	57.245	56.552	55.871	53.027
Experimenteren cf. art. III Deltawet																
Totaal Uitgaven stand 2e supplettoire begroting 2023 Experimenteren cf. art. III Deltawet		286.289	180.666	98.816	113.721	60.860	60.101	59.160	58.332	57.519	57.357	56.958	57.245	56.552	55.871	53.027

Tabel 14 Artikel 5

	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
5 Netwergebonden kosten en overige uitgaven																
Ontwerpbegroting 2023																
artikelonderdeel 5.01 Apparaat		264.444	260.910	266.893	259.725	258.806	257.864	257.393	257.289	256.670	254.070	254.070	254.070	254.070	254.070	254.070
Mutaties Voorjaarsnota 2023		5.244	4.090	2.033	1.785	2.088	485	484	483	482	476	476	476	476	476	476
Stand eerste supplettoire wet 2023		269.688	265.000	268.926	261.510	260.894	258.349	257.877	257.772	257.152	254.546	254.546	254.546	254.546	254.546	254.546
artikelonderdeel 5.01 Apparaat																
Aadv. grensoverschrijdende vergunningen PFA	413	138	275													
Extrapolatie 2037	254.070															254.070
EZK: Noordzee en Oceaanen correctie	314															
Loon- en prijsbijstelling 2023	221.325	15.363	15.099	15.323	14.902	14.867	14.720	14.693	14.688	14.682	14.503	14.503	14.503	14.503	14.503	14.503
SCM capaciteit	205.757	-3.497	6.860	6.860	20.797	21.754	19.446	20.173	20.173	13.313	13.313	13.313	13.313	13.313	13.313	13.313
Mutaties Miljoenennota 2024		12.004	22.234	22.183	35.699	36.621	34.166	34.866	34.861	27.965	27.749	27.749	27.749	27.749	27.749	282.535
Stand ontwerpbegroting 2024																
artikelonderdeel 5.01 Apparaat		281.692	287.234	291.109	297.209	297.515	292.515	292.743	292.633	285.117	282.295	282.295	282.295	282.295	282.295	283.011
Herschikking personele uitgaven		-92	-92													
HXII: Detachering inzet medewerkers staf Deltacommissaris		-176	-176													
Mutaties Najaarsnota 2023		-268	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 5.01 Apparaat		281.424	287.234	291.109	297.209	297.515	292.515	292.743	292.633	285.117	282.295	282.295	282.295	282.295	282.295	283.011
Ontwerpbegroting 2023																
artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven		95.355	72.947	73.288	73.417	75.107	69.467	69.126	69.126	69.126	69.126	69.083	69.083	69.083	69.083	69.083
Mutaties Voorjaarsnota 2023		491	710	612	593	607	2.327	2.324	2.324	2.324	2.324	2.324	2.324	2.324	2.324	2.324
Stand eerste supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven		95.846	73.657	73.900	74.010	75.714	71.794	71.450	71.450	71.450	71.450	71.407	71.407	71.407	71.407	2.324
CA-middelen Instandhouding		306.685	631	-1.276	-1.508	25.933	69.325	71.620	69.550	72.410						
CA-middelen instandhouding kasschuif		0	-14.353	-6.830	-2.871	24.054										
Extrapolatie 2037		69.083														69.083
HXII: Maatwerk KNMI-RWS		-950	-950													
Deelname Praktijkleerstoel Gebiedsontwikkeling		-27	-9	-9	-9											
Mirt onderzoek Waterveiligheid		90	90													
Loon- en prijsbijstelling 2023		53.844	4.651	3.582	3.592	3.678	3.491	3.474	3.474	3.474	3.474	3.471	3.471	3.471	3.471	3.471
Mutaties Miljoenennota 2024		-9.931	-4.533	-796	53.577	73.003	75.111	73.024	75.884	3.474	3.474	3.471	3.471	3.471	3.471	72.554
Stand ontwerpbegroting 2024																
artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven		85.915	69.124	73.104	127.587	148.717	146.905	144.474	147.334	74.924	74.878	74.878	74.878	74.878	74.878	74.878
Herschikking personele uitgaven		92	92													
Mutaties Najaarsnota 2023		92	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven		86.007	69.124	73.104	127.587	148.717	146.905	144.474	147.334	74.924	74.878	74.878	74.878	74.878	74.878	74.878

	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven																
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023																
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2023																
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		231.527	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024																
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		231.527	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand 2e supplettoire begroting 2023																
Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven		231.527	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 15 Artikel 6

	Totaal	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
6 Bijdragen andere begrotingen Rijk	mutatie															
Ontwerpbegroting 2023																
artikelonderdeel 6.09 Ten laste van begroting lenW		1.743.840	1.707.285	1.623.855	1.352.059	1.411.522	1.323.567	1.186.180	1.127.149	1.170.359	1.046.433	1.261.219	1.031.472	1.325.438	1.375.340	
Mutaties Voorjaarsnota 2023		135.203	181.567	69.845	464.088	210.822	210.094	210.094	210.094	210.094	249.594	249.594	249.594	249.594	249.594	249.594
Stand eerste suppletore wet 2023																
artikelonderdeel 6.09 Ten laste van begroting lenW		1.608.637	1.525.718	1.693.700	1.816.147	1.622.344	1.533.661	1.396.274	1.337.243	1.419.953	1.296.027	1.510.813	1.281.066	1.575.032	1.624.934	249.594
BCF: Deltaprogramma Zoetwater	-5	-5														
Extrapolatie 2037		1.374.722														1.374.722
Herschikking Cyber Security	-982	-433	-549													
HXII: Cyber en Vitaalmiddelen	48.868	891	3.367	3.345	3.344	4.481	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344	3.344
HXII: Maatwerk KNMI-RWS	-950	-950														
HXII: Integraal Rivieren Management	-435	-48	-145	-145	-97											
HXII: Mirt onderzoek Water	-800	-200	-200	-200	-200											
Kasschuif tlv generale middelen	0	154.000	37.000	-24.000	-8.000	-59.000	45.000	20.000	105.000		38.000					
HXII: t.b.v. Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares	-125	-125														
Loon- en prijsbijstelling 2023	1.052.716	86.474	84.807	80.834	67.695	70.546	66.236	66.236	66.236	66.236	66.236	66.236	66.236	66.236	66.236	66.236
Ministerie EZK: Noordzee en Oceanen correctie	314															649
Ministerie EZK: Onderzoeksprogramma VenR	-236	-236														
Ministerie LNV: Bestuursvereenkomst Nitraat	-1.800	-1.800														
Ministerie LNV: PPS-call Landbouw Water Voedsel	300	75	75	75	75	75										
Deelname Praktijkleerstoel Gebiedsontwikkeling	-27	-9	-9	-9	-9											
Herschikking Onderzoek Waterkwaliteit KRW en Ecologie	-450	-300	-150													
Opdracht SEB 2023	2.000	250	250	750	750	250										
Mutaties Mijioenennota 2024		-70.657	124.446	60.650	63.558	16.277	114.580	89.580	174.580	69.580	107.513	69.513	69.513	69.513	69.513	1.444.951
Stand ontwerpbegroting 2024																
artikelonderdeel 6.09 Ten laste van begroting lenW		1.537.980	1.650.164	1.754.350	1.879.705	1.638.621	1.648.241	1.485.854	1.511.823	1.489.533	1.403.540	1.580.326	1.350.579	1.644.545	1.694.447	1.694.545
BCF: BTW component Beekdalen	-125	-125														
BCF: BTW component Impulsregeling klimaatadaptatie	-8.548	-8.548														
BCF: BTW component Integraal Rivier Management	-15	-15														
BCF: BTW component N307	-1.320	-1.320														

	Totaal	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
6 Bijdragen andere begrotingen Rijk																
BCF: BTW component																
Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase																
Deltaprogramma zoetwater		- 690		- 690												
HXII: Detachering inzet medewerkers staf Deltacommissaris		- 176		- 176												
HXII: t.b.v. actieprogramma PFAS en KRW		- 522		- 522												
HXII: t.b.v. Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares	1.149	1.149														
HXII: t.b.v. MIW opdrachten	43	43														
HXII: t.b.v. Uitvoeringsprogramma Digitalisering Noordzee	50	50														
Ministerie EZK: t.b.v. uit te voeren project NIS2 (Network & Information Security Directive 2)	- 70	- 70														
Ministerie LNV: t.b.v. Zenderonderzoek Bruinvisissen	- 57	- 57														
Ministerie LNV: t.b.v. Koeien & Kansen Bedrijfswaterwijzer	- 206	- 206														
Ministerie LNV: t.b.v. model onverzadigde zone NHI aan Wageningen Environmental Research	- 60	- 60														
Ministerie LNV: t.b.v. project Verlengde Fase 1. Marker Wadden	- 385	- 385														
Ministerie VWS: tbv programma PFAS	1.100	1.100														
Ministerie VWS: t.b.v. programma Gezondheidseffecten Microplastics	- 500	- 500														
Mutaties Najaarsnota 2023	- 10.332	- 10.332	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 6.09 Ten laste van begroting lenW		1.527.648	1.650.164	1.754.350	1.879.705	1.638.621	1.648.241	1.485.854	1.511.823	1.489.533	1.403.540	1.580.326	1.350.579	1.644.545	1.694.447	1.694.545
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023 Bijdragen andere begrotingen Rijk		1.743.840	1.707.285	1.623.855	1.352.059	1.411.522	1.323.567	1.186.180	1.127.149	1.170.359	1.046.433	1.261.219	1.031.472	1.325.438	1.375.340	0
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2023 Bijdragen andere begrotingen Rijk		1.608.637	1.525.718	1.693.700	1.816.147	1.622.344	1.533.661	1.396.274	1.337.243	1.419.953	1.296.027	1.510.813	1.281.066	1.575.032	1.624.934	249.594
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024 Bijdragen andere begrotingen Rijk		1.537.980	1.650.164	1.754.350	1.879.705	1.638.621	1.648.241	1.485.854	1.511.823	1.489.533	1.403.540	1.580.326	1.350.579	1.644.545	1.694.447	1.694.545
Totaal Ontvangsten stand 2e supplettoire begroting 2023 Bijdragen andere begrotingen Rijk		1.527.648	1.650.164	1.754.350	1.879.705	1.638.621	1.648.241	1.485.854	1.511.823	1.489.533	1.403.540	1.580.326	1.350.579	1.644.545	1.694.447	1.694.545

Tabel 16 Artikel 7

	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
7 Investeren in waterkwaliteit																
Ontwerpbegroting 2023																
artikelonderdeel 7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		58.791	78.946	107.100	114.125	158.824										
Mutaties Voorjaarsnota 2023		13.029	18.747	-1.553	-21.047	-8.188										
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		71.820	97.693	105.547	93.078	150.636	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Loon- en prijsbijstelling 2023	25.067	3.472	4.722	5.102	4.499	7.272										
Oprichting SEB 2023	2.000		250	750	750	250										
Mutaties Miljoenennota 2024		3.472	4.972	5.852	5.249	7.522	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2024																
artikelonderdeel 7.01 Ontwikkeling Kaderrichtlijn Water		75.292	102.665	111.399	98.327	158.158	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2023 Investeren in Waterkwaliteit	0 - 24.707	24.707														
Mutaties Najaarsnota 2023	0 - 24.707	24.707	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 7.01 Real. progr.		50.585	127.372	111.399	98.327	158.158	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaderrichtlijn water																
Ontwerpbegroting 2023																
artikelonderdeel 7.02		38.144	53.364	46.060	60.355	76.404	36.222	22.604	22.604	22.604	22.604	22.604	22.604	22.604	22.604	22.604
Ontwikkeling waterkwaliteit		7.883	-9.232	15.036	7.726	13.330	290	181	181	181	181	181	181	181	181	181
Mutaties Voorjaarsnota 2023																
Stand eerste supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 7.02		46.027	44.132	61.096	68.081	90.334	36.512	22.785	22.785	22.785	22.785	22.785	22.785	22.785	22.785	22.785
Ontwikkeling waterkwaliteit		0 - 11.750	21.500	-9.750												
Kasschuif Investeren in waterkwaliteit		13.644	1.471	1.420	2.467	2.157	1.744	1.082	1.101	1.101	1.101	1.101	1.101	1.101	1.101	1.101
Loon- en prijsbijstelling 2023	3.100	1.700	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Natuurcompensatie Perkpolder		-8.579	23.020	-7.183	2.257	1.844	1.182	1.201	1.201	1.201	1.201	1.201	1.201	1.201	1.201	1.201
Mutaties Miljoenennota 2024		37.448	67.152	53.913	70.338	92.178	37.694	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 7.02		19.955	84.260	53.913	70.338	92.178	37.694	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986
Ontwikkeling waterkwaliteit		16.844	19.653	13.786	865	765	265	265	265	265	265	265	265	265	265	265
Saldo 2023 Investeren in Waterkwaliteit	0 - 17.108	17.108														
Ministerie LNV: t.b.v. project Verlengde Fase 1. Marker Wadden	-385	-385														
Mutaties Najaarsnota 2023	-385	-17.493	17.108	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2023 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterkwaliteit		19.955	84.260	53.913	70.338	92.178	37.694	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986	23.986
Ontwerpbegroting 2023 artikelonderdeel 7.03		16.844	19.653	13.786	865	765	265	265	265	265	265	265	265	265	265	265
Studiekosten waterkwaliteit																

	Totaal mutatie 2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
7 Investeren in waterkwaliteit															
Mutaties Voorjaarsnota 2023	19.586	- 3.530	1.560	10.176	2.700	800	800	800	800	265	265	265	265	265	265
Stand eerste suppletore wet 2023 artikelonderdeel 703	36.430	16.123	15.346	11.041	3.465	1.065	1.065	1.065	1.065	265	265	265	265	265	0
Studiekosten waterkwaliteit															265
Extrapolatie 2037															
Loon- en prijsbijstelling 2023	989	378	200	218	73	48	24	24	24						
Herschikking Onderzoek Waterkwaliteit															
KRW en Ecologie	- 450	- 300	- 150												
Ministerie LNV: Bestuursvereenkomst Nitraat	- 1.800	- 1.800													
Mutaties Miljoenennota 2024	- 1.722	50	218	73	48	24	24	24	24	0	0	0	0	0	265
Stand ontwerpbegroting 2024 artikelonderdeel 703	34.708	16.173	15.564	11.114	3.513	1.089	1.089	1.089	1.089	265	265	265	265	265	265
Studiekosten waterkwaliteit															
Budgetoverheveling Deltamodel															
WGW DF	- 614	- 614													
HXII: t.b.v. actieprogramma PFAS en KRW	- 522	- 522													
HXII: t.b.v. Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares	218	218													
HXII: t.b.v. MIW opdrachten	43	43													
HXII: t.b.v. Kennisonderzoek Water en Bodem Deltares	- 88	- 88													
Ministerie LNV: t.b.v. Koeien & Kansen Bedrijfswaterwijzer	- 206	- 206													
Ministerie VWS: tbv programma PFAS	1.100	1.100													
Ministerie VWS: t.b.v. programma Gezondheidseffecten Microplastics	- 500	- 500													
Saldo 2023 Investeren in Waterkwaliteit	0	- 10.801	10.801	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2023	- 11.370	10.801	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletore wet 2023 artikelonderdeel 703	23.338	26.974	15.564	11.114	3.513	1.089	1.089	1.089	1.089	265	265	265	265	265	265
Studiekosten waterkwaliteit															
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2023 Investeren in waterkwaliteit	113.779	151.963	166.946	175.345	235.993	36.487	22.869	22.869	22.869	265	265	265	265	265	0
Totaal Uitgaven stand eerste suppletore wet 2023 Investeren in waterkwaliteit	154.277	157.948	181.989	172.200	244.435	37.577	23.850	23.850	23.050	265	265	265	265	265	0
Totaal Uitgaven stand ontwerpbegroting 2024 Investeren in waterkwaliteit	147.448	185.990	180.876	179.779	253.849	38.783	25.075	25.075	24.251	365	365	365	365	365	365
Totaal Uitgaven stand 2e suppletore begroting 2023 Investeren in waterkwaliteit	93.878	238.606	180.876	179.779	253.849	38.783	25.075	25.075	24.251	365	365	365	365	365	365

	Totaal mutatie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
7 Investeren in waterkwaliteit																
Ontwerpbegroting 2023																
artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit																
Mutaties Voorjaarsnota 2023		36	328	4	26											
Stand eerste supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit		36	328	4	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Mijjoenennota 2024																
Stand ontwerpbegroting 2024																
artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit		36	328	4	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2023 Investeren in Waterkwaliteit	0	538	-538													
Mutaties Najaarsnota 2023		0	528	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire wet 2023																
artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit		564	-200	4	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2023 Investeren in waterkwaliteit		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand eerste supplettoire wet 2023 Investeren in waterkwaliteit		36	328	4	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand ontwerpbegroting 2024 Investeren in waterkwaliteit		36	328	4	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Ontvangsten stand 2e supplettoire begroting 2023 Investeren in waterkwaliteit		564	-200	4	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4.2 Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
- van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

De stand «vorig» betreft de stand in de Ontwerpbegroting 2023.

Tabel 17							
Projectoverzicht tweede Hoogwaterbescher- mingsprogramma (1.01.01/02)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project HWBP-2					2027	2027	
Projecten Nationaal							
HWBP-2 Rijksprojecten	1	1	170	170			
HWBP-2 Waterschapsprojecten	71	65	2.640	2.640			
Overige projectkosten (Programmabureau) af rondingen	1	1	49	49			
Programma	73	67	2.859	2.859			
Begroting (DF 1.01.01/02)	73	67					

Tabel 18							
Projectoverzicht Ruimte voor de Rivier (1.01.03)	Kasbudget 2023		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project RvdR					2019	2019	
Projecten Nationaal							
Projectbudget RvdR af rondingen	9	9	2.246	2.246			
Programma	9	9	2.246	2.246			
Begroting (DF 1.01.03)	9	9					

Tabel 19							
Projectoverzicht Maaswerken (1.01.04)	Kasbudget 2023		Project- budget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Maaswerken							
Projecten Zuid-Nederland							
Grensmaas	2	3	116	116	2017/2027	2017/2027	
Zandmaas af rondingen	0	2	392	392	2020	2020	
Programma	2	5	508	508			
Begroting (DF 1.01.04)	2	5					

Tabel 20

Projectoverzicht Realisatieprogr. (1.02.02)	Kasbudget 2023		Project- budget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Nationaal							
Programma HWBP							
HWBP Rijksprojecten	11	33	736	736			
HWBP Waterschapsprojecten	403	413	7.552	7.552			
HWBP Overige projectkosten (programmabureau)	9	13	180	180			
Dijkversterking en herstel steenbekleding							
Wettelijk							
BeoordelingsInstrumentarium 2023	2	5	40	40			
Zandhonger Oosterschelde	1	1	11	11			
Landelijk Verbeterprogr. Regionale Rijksk.	2	4	10	10			
Kennisprogramma Zeespiegelstijging	2	2	10	10			
Meanderende Maas	1	6	8	8			
Projecten Noord-Nederland							
Afsluitdijk	1	5	7	7			
Afsluitdijk Bestaande Spuisluis	0		149	149			
Projecten Oost-Nederland							
Kribverlaging Pannerdensch Kanaal	17	20	32	32	2023	2023	
IJsseldelta 2e fase	2	0	96	96	2021	2021	
Monitoring Langsdammen Waal	0	0	5	5			
Projecten Zuidwest-Nederland							
Overige onderzoeken en kleine projecten	0		88	88			
Dijkversterking en herstel steenbekleding	0	4	830	830	2023	2023	
Projecten Zuid-Nederland							
Beekdalen af rondingen	8	8	34	34			
		2					
Programma	459	516	9.788	9.788			
Begroting (DF 1.02.02)	459	441					
Overprogrammering (-)	0	- 75					

Tabel 21

Geïntegreerde contractvormen/PPS	Kasbudget 2023		Project- budget		Oplevering		Toelichting
	Huidig	Vorig	huidig	vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving	286	355	2.072	2.072	2025	2025	
Afsluitdijk	286	355	2.072	2.072			
Totaal programma	286	355	2.072	2.072			
Begroting DF 4.02.01	286	355					

Tabel 22

Projectomschrijving	Kasbudget 2023		Project- budget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
KRW 1e tranche	0		30	30			
KRW 2e en 3e tranche af rondingen	51	75	698	698	2027	2027	
Totaal programma	51	75	728	728			
Begroting DF 7.01.01	51	75					

Tabel 23

Projectomschrijving	Kasbudget 2023		Project- budget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
Bijdrageregeling medicijnresten	11	13	68	68			
Verruiming vaargeul Westerschelde	0		26	26			
Natuurcompensatie Perkpolder	2	2	6	3			
DAW Projecten (subsidies aan o.a. Kadaster, LTO)	3	8	28	29			
Grote wateren af rondingen	1 - 1	4	221	221	2032	2032	
Totaal programma	16	27	349	347			
Begroting DF 7.02.01	16	27					